

Lausunto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksestä

KH 18.09.2023 § 342
1293/00.01.06/2023

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen lautakunta pyytää lausuntoa pelastustoimen palvelutasopäätöksestä vuosille 2024-2027. Palvelutasopäätöksessä määritetään, kuinka hyvinvointialue järjestää pelastustoimelle kuuluvat lakisääteiset ja muut palvelutasopäätöksessä sovitut tehtävät alueellaan. Lausuntoa pyydetään Pohjois-Karjalan kunnilta ja aluehallintovirastolta 29.9.2023 mennessä.

Pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä, pelastustoimen valvontatehtävistä, väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteessa sekä niihin tarvittavasta hälytysjärjestelmästä, pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä, ensihoitopalveluun kuuluvia tehtävistä siten kuin hyvinvointialue siitä päättää, osallistua pelastustoimeen kuuluvan ulkomaille annettavan avun ja pelastustoimeen kuuluvan kansainvälisen avun vastaanottamisen edellyttämään valmiuden ylläpitoon sekä huolehtia muistakin muussa lainsäädännössä hyvinvointialueen pelastustoimelle ja pelastusviranomaiselle säädettyistä tehtävistä. Pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksestä on laadittu luonnos, jossa kuvataan tulevan neljän vuoden tehtävät, osallistuminen sidosryhmien toimintaan ja kehittämisen painopisteet. Palvelutasopäätöksessä linjataan myös kuntien varautumisen tukemisesta ja panoksesta alueellisen varautumisen kehittämiseen.

Pelastustoimen palvelutasopäätöksessä on useita teemoja, joissa hyvinvointialue voi edistää Joensuun kaupungin strategisia tavoitteita, kuten turvallisen kasvun polun mahdollistamista sekä lasten ja nuorten harrastustoimintaa. Pelastuslaitoksella on turvallisuusviranomaisena rooli oppilaitoksissa annettavassa turvallisuusviestinnässä, jossa Joensuun asukkaiden kannalta olisi hyödyllistä edistää lasten ja nuorten turvallisuuden tunnetta ja turvallisuustaitoja. Joensuun kaupunki toivoo lisättävän kouluissa ja päiväkodeissa tehtävän valistustyön panostusta tulevalla palvelutasokaudella. Lisäksi pelastuslaitoksen toiminnassa toivotaan huomioitavan alueemme merkittävä opiskelijapotentiaali, esimerkiksi lisäämällä pelastuslaitoksen harjoittelupaikkoja soveltuviin hyvinvointialueen tehtävissä.

Pelastusasemilla tehtävä nuorisotoiminta ("palokuntakerhot") on merkittävässä roolissa erityisesti Joensuun pitäjillä yhtenä harrastuksena, josta on hyötyä koko yhteiskunnalle. Tämän toiminnan suurin potentiaalinen osallistujamäärä olisi Joensuun keskustassa ja sitä ympäröivissä kaupunginosissa, jonne toiminnan toivotaan laajenevan. Nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi toivomme kaikkien Joensuussa toimivien tahojen huomioivan keinot, joilla voidaan edistää nuorten liikunnallista elämäntapaa, oman harrastuksen löytämistä matalalla kynnyksellä ja mahdollisuutta saada ympärille turvallisia aikuisia.

Kuntien rooli hyvinvoinnissa, turvallisuudessa ja varautumisessa on korostunut tällä vuosikymmenellä muun muassa pandemian ja Venäjän hyökkäyssodan vuoksi. Varautuminen on yhdessä tehtävää työtä, ja pelastuslaitoksella on alueellamme ollut merkittävä rooli varautumisen alueellisten rakenteiden ylläpitäjänä jo vuodesta 2005 Pohjois-Karjalan valmiusryhmän aloittamisesta alkaen. Yhteistyön ja pelastuslaitoksen roolin toivotaan pysyvän vähintään nykyisellä aktiivisella, koordinoivalla ja hyvällä tasolla. Pelkkä osallistuminen varautumisen yhteistyöhön koetaan Joensuun kaupungilla pelastuslaitokselle liian vähäiseksi rooliksi. Etenkin nyt kun väestönsuojelussa ja valmiuslain päivittämisen yhteydessä tulee olemaan tarve aiempaa tarkemmalle poikkihallinnolliselle sidosryhmäyhteistyölle, jolla saadaan uudet käytännöt osaksi jokaisen osapuolen valmiussuunnittelua ja varautumista.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kiinteistöjärjestelyissä on kokonaisuutena ottaen lähtökohtaisesti tukeuduttava aina nykyisiin kiinteistöihin ja niiden

jatkojalostamiseen. Joensuun kaupungille erityisen tärkeä kiinteistökokonaisuus on Siilainen, jonka vahva käyttöaste ja täysimääräinen hyödyntäminen on strategisen tärkeää.

Olemassa olevien hyvinvointialueen ja pelastustoimen käyttöön rakennettujen kiinteistöjen lisäksi ei tule tehdä uusinvestointeja vaan yhteisin verovaroin rakennetut kohteet tulee hyödyntää niiden elinkaaren ajan. Kohteen elinkaaren loppupuolella tulee palveluverkko selvittää ja päättää aina uudelleen. Palveluverkon, toimintamallien ja yhdyspintarakenteiden yksityiskohtainen suunnittelu tulee tehdä kiinteässä yhteistyössä vaikutusalueen kuntien kanssa. Palvelujen sijoittamisen tulee tukea myös kunnan strategisia tavoitteita ja siitä johdettujen toimenpideohjelmien toteuttamista.

Valmistelija: strategiajohtaja

Kaupunginjohtajan sijaisen muutettu päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

hyväksyä liitteen mukaisen lausunnon Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätöksestä vuosille 2024-2027 seuraavalla lisäyksellä: "Joensuun kaupunki pitää tärkeänä, että kaikki hyvinvointialueen toimialat, myös pelastus, osallistuvat Joensuun arjen turvallisuussuunnitelmatyöhön ja varaavat tähän tarvittavat resurssit."

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Timo Elo ja Eila Heinonen eivät esteellisinä (Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallituksen jäsenyys) osallistuneet asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Strategiajohtaja Sami Laakkonen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.

Matti Ketonen poistui kokouksesta ennen asian käsittelyn aloittamista.